

fluctuatione, quia aut molitur mala, quæ inferat, aut metuit, ne sibi illa ab aliis inferantur. Tot enim passibus, tot gradibus decidit à perseverantiæ bono, quot malis machinationibus polluitur, & fœdatur.

Quibus in deus possit rationabiliter præsumi de hominis perseverantia, quæ quanto magis in uno quoque concurrunt, tanto fortiores ipsi exhibent ad perseverandum.

C A P. I I I I.

Vemadmodum ex acris temperie comprehenditur qualis futura sit metis, ita ex iis, qui sequitur, effectibus potest comprehendi, qualis futura sit hominis perseverantia, quibus qui cunque caruerit, ad cõsummationem cursus peruenire non poterit. Sunt enim vera indicia soliditatis mentis, quæ soliditate quisquis ornatus fuerit, à perseverantiæ virtute deficere nequaquam valebit. Horum enim certum indicium esse arbitror intellectus stabilitatē, de qua per

Ephef. 4. Paulum dicitur. Non sumus paruuli fluctuantes omni vento doctrinæ. Vnde quicumque hanc soliditatem apprehendere festinat, non aliunde quam à fonte, à veritate, ab altitudine diuinorum eloquiorum ipsam speret percipere. Est enim sacra scriptura nobis à Domino exhibitæ, vt in ipsa intellectus nostri curiositas solidetur, & velut in quodam speculo interna nostra facies videatur. Ibi quid verum, quid falsum sit, conspicitur. Ibi fœda, ibi pulchra cognoscuntur. Ibi quantum intellectus proficiat, quantum capiat, sine offuscatione aperitur. Quid plura. Nihil in hac vita magis solidat intellectum, solidariūque ostendit quam studium sacræ scripturæ. Nihil in hac peregrinatione dulcius sentitur, nil dulcius sumitur, nil verius capitur, nil ita ab amore mundi mentem separat, nihil sic animum contra tentationes, & intellectum contra errores roborat, nihil ita hominē excitat, & adiuuat ad omne opus, & omnem laborem, sicut verborum Dei assidua meditatio. Ignitum (ait Propheta) eloquium tuum vehementer, in quo rationalis intellectus tanquam in spiritali igne appositus solidatur, atque perficitur. Est & aliud indicium veritate plenū (videlicet) æquanimitas in vtraque fortuna. Animus enim intuens verā, peritus fugiendorum ac appetitorum, non ex opinione sed ex natura præcia rebus imponens, in aspectu blandisq; pariter inuentus, neutri se fortunæ submittens, super omnia quæ contingunt imperturbatus, in trepidus, quem nulla vis fatiget, quem nec attollant fortuita, nec deprimant perseverantiæ ac stabilitatis suæ certum reddit testimonium. Stat namque rectus sub quolibet pondere, nulla illa res minorem facit, nil illi eorum quæ ferenda sunt displicet, quicquid cadere in hominem potest, in se accidisse non queritur, vires suas nouit, vincit virtute fortunam. Loci quoque stabilitas hominem reddit decorum, & perseverantiæ filium manifestat. Nam impossibile est in vno hominem figere animū suum, qui non alicui loco prius affixe sit perseveranter corpus suum. Qui enim agilitudinē animi sui migrando de loco ad locum effugere nititur, sic est sicut qui fugit vmbra corpore sui, seipsum enim fugiēs, seipsum circūfert, locum mutat non animum. Eundem se vbiq; inuenit, nisi quod deteriorem facit ipsa mobilitas. Quid terrarū iuuare nouitas potest, quid

Psal. 118. mutabilitas locorum. Irrita quidem est illa iactatio, onus animi deponendum est, & tunc omnis placebit locus. Frequens enim migratio instabilis est animi. Vt autem o homo animum possis continere, primum corporis fugam siste, deinde plurimum remedia continuata proficere, sine deducere oculos tuos, sine aures assuescere sanioribus verbis. Quotiescunq; enim processeris, aliqua quæ renouent cupiditatem, occurrunt. Dina Iacob filia egressa videre mulieres regionis Sichemorum corrupta fuit, sic & anima discurrans per corporis sensus amittit interiorē integritatē, & instabilis efficitur, quia interna despicit, præterita non respicit, præsentia non conspicit, futura non prospicit. Firmitas etiam contra ventum tentationum probabilius exhibet hominem virtute perseverantiæ. Hanc enim constantiæ & perseverantiæ prærogatiuum dedit dominus Iohanni Baptistæ, qui de ipso ad turbas loqueretur dicens. Quid existis in deserto videre, arundinem vento agitatam, quasi diceret, non fuit Ioānes mobilis sicut arundo, vt leuitate mentis & fidei de Domino ambigeret, quem ante prædicauerat. Non fuit arundo Ioānes sed columna immobilis. Non mouebatur vento tentationū, nec prosperis timore, nec fœdatur adulatione, nec eum blandum gratia, nec ira cuiuilibet asperum faciebat. Sic inimicos vt amicos diligebat, sic potentes vt impotentes arguebat. Discimus & nos arundines vento agitate non esse, solidemus animum inter aurastentationū positum, stet inflexibilis itas mentis nostræ, nulla nos detractio ad iram prouocet, atq; ad remissionē inutiles gratiæ, nullus nos fauor inclinet, non nos prospera eleuent, non aduersa perturbent, vt qui in soliditate fidei, & amore virtutis figimur, nequaquam tentatoribus, aut ferum transeuntium mobilitate moueamur. Perseuerantiæ atq; stabilitas in operatione patet ostendit operantem in electorum numero computandum, ac virtute perseverantiæ esse redimitum. Incausum enim bonum agit, si ante vite terminū relinquitur, quia frustra velociter currit, qui priusquā ad metas veniat, deficit. Non potest recipere agricola frumenti grana, nisi in agro laborem metis, in area ardorem solis pro separatione palearum à grano perseveranter pertulerit, sic neque nos ad mercedis retributionē pertingimus, nisi in perseverantia operis fortiter perstiterimus. Quæ enim desideria bona concipimus, semen in terram mittimus, quæ verò opera recta incipimus, herbasumus, quum autē ad perfectum boni operis cre-scimus, ad spicam peruenimus. Sed quum in eiusdem boni operis perfectione solidamur, atq; vsq; ad mortem perseveramus, iam plenum frumentum profertimus, non igni comburendum vt zizania, sed per manus sanctorum angelorum in horrea cœlorum deducendum, vbi tanto anima erit felicior, quanto quum hic esset in corpore, in ardore caritatis, in perfectione virtutum, in perseverantia laborum fuerit promptior, atque in extinctione propriæ voluntatis extiterit feruentior, quia non est vir strenuus, qui laborem fugit, nec diuinis honoribus cumulatū est homo, nisi crescat in dilectione perseverantiæ animus illius rerum difficultate. Beatus vir, qui non deficit in oratione euentu, sed qui proficit de virtute in virtutem, quoniam huius maioris cum angelis in cœlestibus collocabitur.

Hic